

№ 19.

1883.

28. gada-

Sakijas Weefis

At pascha wifuschehliga augsta Keisara wehlecham.

Malka ar pefuhitshamu par pasti:
 Ar Peelitumu: par gadu 2 r. 35 L.
 bei Peelituma: par gadu 1 " 60 "
 Ar Peelitumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
 bei Peelituma: par 1/2 gadu — " 85 "

Malka bei pefuhitshanas Riga:
 Ar Peelitumu: par gadu 1 r. 75 L.
 bei Peelituma: par gadu 1 " — "
 Ar Peelitumu: par 1/2 gadu — " 90 "
 bei Peelituma: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weefis išuahki weenreis pa nedku.

Nahditais. Jaunakabs finas. — Telegraſa finas. — Gelfch semes finas: Riga. No Saulas. Is Wihleem. Terpat. Kursemes semneču delegati. No Semites. Peterburga. Wisougtali apstiprinats kroneschanas zeremonials. Of Maſlawas. Warschawa. — Ahr semes finas: Politicas pahſlatis. — Draudſiba, kas wina taha ir, las nav. Schis tas par juhrnežibas leetahm. — Peelitumā: Dſesles rinkis. Graudi un ſeidi.

Jaunakabs finas.

Kroneschanas deendā uſ esplanades noturēschot lareiwi deewkalposchanu un pehz tam zere monialmarſchu.

Skolotajs I. H. Fromm kās (Rigas krons elementarflokā) 6. majā ſwineja ſawu 50 gadu amata jubileju.

Katrīnas dambja vſeed. beedriba ſchinis deenās no eekſchleetu miniftra apſtiprimata.

No Saldus „L. Alw. dabujuschas ſchahdas plaschakas finas par tur uſeeto naudas taiſchamu: Saldus meeftinſch it newitius kritis behdigā ſlawā, jo tur ſchinis deenās, kā jaw ſinots, lehgeris uſeets, kas nodarbojahs ar naudas taiſchamu. Paſchi meiftari gan aiflaidaħs lapās, bet daschi dalibneeki un neriktiġahs naudas iſplatitaji ir apzeetinati. Tee braukchi telus pierdami aplahrt lihds Wadakſtes muiſchaj, pee Leiſchu robeschahm, bet tureenes walſts wezakais putnūmus pa ſunis no ſpalwas, pahrleezinajes no pakal taſitahs naudas un uſ pehdahm blehſchus apzeetinajis. Gan ar labu, gan ar wezlaiku lihdselkem tad ari iſdabujis, kas ſchee tahdi bijuſchi, proti namneka dehli iſ Saldus; atradis pee wineent 74 rbt., 5 un 3 rublu gabalds — pirmajee brangi iſweiziſi strahdati; un heidsot pat iſdeweess fabrikas weetu iſklauſchinat. Dewees nu turp — uſ Saldus — un ar polizijas pakihdsibu pateeti uſgahjuſchi maſchinu. Irbes nama pagrabā apakſch grihdas. Tur kahds eedſhwotajis, wahrdā īuhns, jaw wairak kā gadu nodarbojees ar naudas taiſchamu; heidsamās nedelās ari kahds iſ Riga ejoſchs grāweeris, Baars, meeftinā uſturejies, laikam atraſto pakal taſito teefas ſehgelu fabrikants. Sehgeli iſle toti pee paſu ſagatawoſchanaſ, no kurahm ari daschas tāi paſchā dſibwoſli atraſtas. Minetee kameradi, kā jaw ſazits, dabujuschi fahnus aiflaſtees. Grāweeris Baars gan Riga meklets; tomehr tur tikai 9 godigi Baari, bet ne muhſejais, atraſti.

Peterburga. Uſ kroneschanas ſwehtkeem erihiſoti 4 kroneschanas wirſzeremonijmeiſtaru amati un tanis eezelti: knass Kuraſins, N. Dawidows, Maſlawas eerotſchu muſejas di-

rektors Talisins un kambarjunkurs knass A. S. Dolgorukis.

Kreewu awiſes paſneids finas, zif Schihdu ſkolenu wiſas tanis widejās ſkolās, kas peeder pee tautas apgaifnoſchanaſ ministerijas. 1. janvari 1870. gadā bij wiſas gimnaſijās un progimnaſijās, kas ſtahw ſem tautas apgaifnoſchanaſ ministerijas, 36,470 ſkolenu un no ſcheem bij 2045 ſkoleni no Schihdu tautas. Lihds 1. janvarim 1881. gadā wiſu ſkolenu ſkaitis bij wairojees uſ 60,242 ſkoleneem, bet ari Schihdu ſkolenu ſkaitis bij jaw 7423. Kamehr wiſu ſkolenu ſkopſkaitis bij pee-audſis tik otrtik leels, nekā 1870. gadā, Schihdu ſkolenu ſkaitis bij wairojees trihsfahrti. 1870. gadā bij no wiſeem ſkoleneem ſkopā 6 prozentos Schihdu, t. i. 6 no 100 un 1881. gadā bij jaw 12³/₁₀ prozentos. — Wiſwairak Schihdu ſkolenu bij 1. janvari 1881. gadā Odefas mahzibas apgabalā, proti 2468, jeb weena treſchdata no wiſeem ſkoleneem; Wilnas mahzibas apgabalā bij 1363 un Warschawas mahzibas apgabalā 1305. No 1870. gada lihds 1881. gada im ſchihdu ſkoleni wiſwairak wairojees Maſlawas (no 14 uſ 306) un Terbatas (no 60 uſ 435) mahzibas apgabaloſ. Terbatas mahzibas apgabalā ir wiſu ſkolenu ſkaitis widejās mahzibas eestahdes otrtik leels nekā bij 1870. gadā, bet Schihdu ſkolenu ſkaitis ir ſeptinreis tik leels kā torefis. 1870. gadā bij minetās ſkolās 2001 ſkolens, un no teem 60 Schihdu un 1. janvari 1881. gadā bij 4307 ſkoleni un no teem 435 Schihdi; 1870. gadā Schihdu tautibas ſkoleni no wiſeem ziteem ne-iftaiſiha ne pilnas 3 prozentos, bet 1881. gadā jaw wairak nekā 10 prozentos. — No tam war redſet, kā Schihdi ſenzschahs uſ preeſchū ſikt mahzibu finā.

Samara. Uguņs-grehki jau atkal ſahku ſches. Tſchernowkas ſahdscha nupat no-dega 128 ſemneku nami lihds ar ſahn ekahm, ſeetahm un dauds ragu-lopeem un ſirgeem; ari weens zilweks ſadega.

Kutaſha. Is tureenes zeetuma iſbehga arreſtants Matschawariani ſchahda nedoma jamā zelā: Kahds arreſtants bij nomiris un wian wajadſeja nowest uſ kapſehtu. Ma-

Mahjas Weefis teek iſvois festdeenaħm no pliſi 10 jaħlot.

Malka par ſludinaschanu: par weenās ſlejas īmaliu ralſiu (Petit)-rindu, jeb to weetu, to taħba rinda eenim, malka 8 tap.

Nedakħja un elpediżijsa Riga, Ernst Plates bilċu- un graħmatu-brutarawa un buru-leetuwé ppe Peħterx baſnizas.

tſchawariani iħji preeſch tam ſlik iſneħma iſ fahrka, pats tanis seguldamees un ta wiſch noſtuwa uſ kapſehtu. Kad fahrku tur taſſijs nolaist kapā, Matschawariani aigruhda wahlu, iſleħza iſ fahrka un — aifbeħga.

Wahzijs. Wahzijs feiſars ſlepenu ſanitetes-vahtu Scholzu (finanzministra tehwu) eezeħlis dſimtu mujschneeku fahxtā.

Kelne. Tureenes artillerijas kaſerni iſ-zeħlaħs uguns, ppe kam triju kompaniji mun-deeri un riħku kambari pa dalai tika ap-ſlahdeti. No batalona un regimenteres kambareem 7 tika zaur uguri apſlahdeti. Skahde ſneebfotees uſ kahdeem 100,000 rubli muhſu naudā rehkinot.

Pariſe. Mo tureenās naħf finas, fa tur tiukchi ſakerti ſeħħi pretwaldneeku (anarchiſtu) partijs lozelli, tapeħz kā wini aif-leegti ſakſtis iſdalijuschi. Schee rakſti uſ muſinot ſaldatus pret waſdibu.

Wihne. Preeſch ne-ilga laika no Franzijas uſ Wihni pahrbrauziſ Austrijas wehſt-neeks Pariſe, palkawneeks Bonn, ĵazija, fa kara-ſpeħku darbiba Franzijā eſot dauds ſti-praka, nela meera laikā tas buhtu wajadſigs.

Telegraſa finas.

Peterburgā, 6. majā. Winnu Majestetes feiſars un feiſarene apmeljeja aifwakar zeetokſchha baſnizu un Kasaneſ baſnizu. Feiſarifka Augſtiba ſeelknass Nikolajs ar ſawiem dehleem waſkar aifbrauza uſ Maſlawu.

Peterburgā, 6. majā. Feiſarifka Augſtiba ſeelknasa-tronamantineeka dſimuma deenās deht pilſehta bija ar farogeem iſgrēnota; Isala katedralē (baſnizā) tiks notureta Deewa ſalpoſchana. Is deenās feiſara nama lozelli, ministri un diplomatiſka korpuſa lozelli aifbrauza uſ Maſlawu. Tanis deenā, kad feiſaru Majestetes aifbrauks, tiks wiſas baſnizā ſotureta aifluhgħsħana preeſch laimigas zelofchanaſ.

Kasanē, 5. majā. Twaifikoni „Fekaterinburg“ no Niſchni uſ Perm uſ brauzot, iſ-zeħlaħs ſprahdseens. Gruhti tika eewainoti 7, weegli eewainoti kahdi 20 zilweki.

Londonē, 6. majā. Edinburgas herzogs un herzogena aifbrauza uſ Kreeviju.

Gelschsemes finas.

Riga. Kronefchanas svehtki no wifahm Latweeschu beedribahm, kā Latv. kro. svehtki komisijas issludinats, tiks kopā svineti un ja negadifees schlehrī, schahdā fahrtibā: 1) Deewa kalposchana Rīg. Latv. beedribas namā. 2) Svehtki gahjeens no Rīg. Latv. beedribas nama us pili, lai waretu issfazit paderibus keisarijskam Majestetehm. 3) Goda meelasts Rīgas Latv. beedribas namā ar musiku un dseedsachanu. 4) Wakarā Rīg. Latv. beedribas namā illuminacija un musika.

Bes tam nospreeda no Rīgas Latweeschu pufes kopā ar Kreeweem kronefchanas deenā pameelot lava-mihrus un preefsch tam kraht naudu zaur fewischkahn no komisijas isdotahm subskripzijas listehm.

Rīgas pilsetas galva, atl. birgermeistars R. Būngers, pirmdeen pulksten 7 wakarā aibrauzis us Maskawu, pedestalees pee kronefchanas svehtkeem.

Rīgas tirdsnezziba peektdeenas sapulzē nospreeduju juhrneeku patverfmei, ko wina dibinaja nelaika leihara waldbas jubilejai par peeminu, atlaut 25,000 rbt. kā rihoschana hā kapitalu, ar nosazijumu, ka brihw isleetot veenigi kapitala intreses. Tam pat sapulzē ari atwehleja 85,000 rbt., ko eegahdat trešo ledus lauseju (skruhwju twailoni).

Rīgas Latv. labdar. beedribas komiteja pirmdeenas sehdeschana, fewischku apstallu deht nospreeda, loterijas islofesjumu atlaut us svehtdeenu 22. majā. Bes tam tika nospreests, keisaru Majestetu kronefchanas deenā beedribas nabagus pameelot. (B. W.)

Rīgas Latv. 3-ll. meitu-skola atlal dabujuse it jauku dahwamu. Kaufmanis F. W. Grahmann lgs dahwinajis schujamo maschinu (is Frister un Rosmana fabrikas), 60 rbt. wehrtibā.

Laba satiziba. Isgahjuschā treshdeenā Jesus bāsnizas braudsē bija diwi libki glabajami. Zaur fewischkeem apstalleem behrineeki bija pahri minutes nolakejusches. Mahzitajs, kaut gan wehl turpat, leedsahs libkus glabat, jo kadeht nebujuschi klaht nosazitā laikā. Luhgts, lai tak ne-atraidot, wisch stripi atbildejis: „Ich will nicht.“ — Leela pateiziba Petera bāsnizas wirsmahzitajam, Lūtkens īgam, korsch isdsirdis par tahdu atraidijumu, ar ihsu „Ich will“ tuhlit gahjis pee noskumischo behrineeli luhguma ispildschanas, pat nefahdas malkas par to nepagehredams. (B. W.)

No Widsemes semneeku pufes us kronefchanas svehtkeem Maskawā brauza 2 Latweeschī un 2 Igauni, un Sahnu salas 1 Igaunis. Wini dewahs zelā fcho nedeli. Latweeschu deputati ir: Diklu pagasta wezakais Jahnis Mārozs un Gatasta pag. wezakais Juris Kalnīsch. (B. W.)

Plahnu (Trikates braudsē) fawstarpigās uguns-apdroshinaschanas beedribas statuti no eefschleelu ministra palihga apstiprinati fch. g. 13. aprila deenā.

No Saukas „B. W.“ ūno par schahdu atgadijumu, kuru, issargaschana hā deht, pa- wehstam ari saweem lasitajeem. Wez-Saukas muischas krodsineela B. meita, spehledamahs eenehmusi fudraba rubli mutē un — nori- juſe. Saprotama leeta, ka nu wisbreesmi- gakabs mokas jazeesch, ja jaw naw iszeetuse. — Tā ari koti slīks eeradums pee feewe- scheem, schuhjot, peemehrā adatu eenemt

sobds. Wehl leelaka pahrgalwiba lesberu ogu kausinu noriht. Bilweka sarnās ir māss fahnu maijsch (kulitis); ja tajā no- maldahs zeets kermenis, tad nesaimigais wairs naw glahbjams. Zeetais kermenis isbersē maijum zauri un tas wairs naw lahpams. To deretu zeeschi eewehrot.

Iz Wihkeem (Alojas drāndē). Zeen. lāsi- tajeem pafneedsu fihlakas finas par notiku- schu skahdi Wihku walstē. Treshdeen, 13. aprili fch. g., pulksten 1 pēhž pusdeenas, nodega Wihku walsts-skola un teesas nams, kura walsts skolotajs ar sawu familiju dsibwoja. Pēhž skolotaja isteikschanas esot uguns no skurstena zehlees, wehjaina laika deht esot tizis eemests juntā un tuhlit fah- zis degt. Lāudis ari tuhlit fahrehjuschi, bet naw isdeweess uguni nobehst. Skolo- taja skahdi rehkinot līhds 700 rbt. Sa- deguschi diwi wehrtē papihri no 500 rbt., drehbes un wehl zitas pee dsibwochana hā wajadfigas leetas. Walsts skahdi wairak newareot rehkinat, ka tilai 200 rbt.; fadē- dsis naudas skapis, teesas ehrglis un da- schas wezas grahmatas. Bet skapi nauda un wehrtspapihri palikuschi wisi weseli. At- ūlehgās un bultes bija wīas ūlukus, tā ka ar waru skapa durvis bija ja-uslausch. Skolas nams bija weza ehla ar salma jumiti. Walsts nelo par skahdi nebehdajahs, deht tam, ka bija nodomajuschi jaunu skolas namu buhwet; tika jaw kahdus 5 gadus agraki pee galwas naudas 50 lap. klaht peelikts preefsch skolas buhwes. Wezais skolas nams ari bija par 700 rbt. apdro- schinats. — Tam pafchā deenā tika ari weens wihrs meschā malku zehrtot fājīts, kuru ta- gad us walsts rehkinu dseede. — Preefsch pahri deenahm atpālak bija Wihkeescheem preeka deena, jo 11. aprili atmabza jaunais dīmīts leelskungs barons K. v. Stackelbergs, jo us jaunu muijschu atnahdam, bija dewis walstei leelas dībres. —m—l.

Terbata. Veterinarinstituta profesors, schatzrats E. Semmers, finisku noluhtu deht, pa wafaras brihwlaiku atvalinats us Gelschkeewiju.

Kursemes semneeku delegati pee keisaru Majestetes kronefchanas pirmdeenas wakarā no Rīgas dewahs us Maskawu. Ir pa wifam 10 deputati, no katra aprinka pa weenam.

Par Kursemes wišpahriga skolotaju sapulzi. Ir kārs finahs, ka ta ir koti fvariga leeta, kād skolotaji sapulzejahs. Sapulzēs wīi war issfazit sawas domas un farumatees par wīsu to, kas ir eewehrojāms pee behru mah- zishanas un audsina schanas. Kād skolotaju sapulzes kāpētākai skolai un newis ziteem kahdeem mehreem, tad tas, tā kārs skolotajs to finahs, ir no leelu leelabs sveh- tibas. Tā tad ari Kursemes schulrahts, Buscha lgs, domā us wišpahriga Kursemes skolotaju sapulzi, jeb konferenzi, ko grib sa- aizinat shogad junija mehnesi — Maskawā seminarijā. Skolai, kas fihmejabs us mineto konferenzi, un ar ko teek eepafstīnati Kur- semes skolotaju tgi, Buscha lgs ir issfazijis schahdas domas. Jaw fēnākais, godam mi- namais Kursemes schulrahts Bōttchera lgs esot no fīrds wehlejees, lai skolotaji nemtu dsibhu dalibū pee Maskawā seminarijā gada- svehtkeem, ko mehds fwinet junija mehnesi, jo zaur tam ne wīs ween skolotaji paliktu weenmehr fakarā ar seminariju, kur mahzi-

jusches, bet ari seminaristeem nahstu par labu, kād fateekahs ar teem wihereem, kas jaw strahdā skolas darba laukā. Un teescham, daschs jauns skolotajs, kam sawā amata eestah- jotees ir newitus mīsejees, nebuhtu spehris daschu ne-apdomigu soli, kād preefsch tam buhtu farmajees ar wezakeem skolotajeem, kas jaw labu laiku strahdajuschi skolas druwa. No seminarijas līhds skolai ir leels solis, un lab' teem jaunajeem skolotajeem, kas leek wehā wezaku amata brahku pēdībwojumus un padomu.

Wīsu to eewehrodams, Kursemes schulrahta lgs skolotaju īgeem leek preefschā schos ja- tajumus:

1) Zīk no skolotajeem ir nodomajuschi schogad nemt dalibū pee wišpahrigahs Kur- semes skolotaju sapulzes?

2) Waj tee wiadi Jelgawu wehlaħs kā konferenzes weetu, jeb ar schulrahta īgu ir weenīs prahcis, konferenzi noturet Jelawā?

Tā finā iklatrs mahzitajs teek lubgts, lai farunajahs ar sawas draudjes skolotajeem un lai tad schulrahta īgam raksta, zīk no skolotajeem grib Jelawu un zīk Jelgawu kā konferenzes weetu.

Skolotaji Jelawā dabušhot mahjas weetu — pa datai pafchā seminarijā, pa datai leelajā pagastu skolas namā, kas turpat kālaht pee seminarijas. Seminarijas kuratorija jeb preefschnezziba gahdaschot par lehtu un labu kosti, jo esot gaidama kahda pēpalihdsiba preefsch tam, ja Jelawu išwehletu par kon- ferenzes weetu.

Weidsot skolotaji teek ušaizinati, lai līhds 22. majam saweem prahwesta aprinka skolotaju delegateem dara finamu, par ko kārs konferenzi grib runat un spreest.

Lai nu nodomā nemta skolotaju konferenze buhtu, kār buhdama, mehds no sawas pufes tai wehlaħ dauids fēmies, un esam pahrlē- zinat, ka skolotaju kungi sapulzēees jo leelā skaitā. (B. A.)

No Semites, Kursemē. Semites fainneeki ir grūntneeki. Sawas mahjas wīi pirkuschi ar deesgan grūhteem nosazijumeem. Tā par peemehru zaur mahju pirkshānu wīi nepa- lika par pirkto semes gabalu pilnigeem ih- pafchneeleem. Jo Semites kungs pee pah- roshanas pēhž kontraktu nolihgumeem pa- tureja preefsch fewis daschas teesibas, kas pirkzeja ihpafchuma teesibas pee mahjahn stipri aprobescho. Pirkzejam naw brihwi, us sawa semes ihpafchuma eetaisit nedī dsirnawas, nedī keegeku zeplis, nedī zitas ruhypnezzibas eestah- des. Tahtaki Semites muischas ihpafchneels patureja preefsch fewis un saweem pēhznah- lameem medischanas teesibu, us semnekeem pahrdoto semi. Bes tam wehl ir pirkshānu kontraktos tahdi nosazijumi, kurius reti zitit kār atradīt. Peewedischu tē kahdus peemehrus.

Kontraktu § 8 atronahs tahdi nosazijums:

„Kātru fini, kas ahēpus pirkzeja mahjahn top atrātis, no ikreisiga Semites ihpafchneela, jeb us wīa pawehli, bes kahda tahtaka eemesla drihkt nonahwet.“

Kontraktu § 16 īlan skahdi:

Kād no pirkzeja pufes, jeb ta pafchā rekt- nehmejeem, jeb no zītu pufes eelsch mahju robeschahm dsibhwodamu kauschu, lai nu buhtu zaur jakti, jeb svejtoschānu, jeb zītadā wihsē malkas fahdības Semites meschā jeb zītadā wihsē fahdības fahdības tāpīschanas weetās, laukds, ganibās jeb plāwās taptu padaritas, tad pirkzejs, jeb wīi rektnehmejs par kāru

tahdu maskas sahdsibu, jeb apskahdeßchanu, neslatot us wizu, kas bes tam pehz litumeem par tahdu darischann zelabs, kriht fawstar-pigā notaistā strahpe pahrdewejam par labu no ißkatras reises pa 10 rubleem, par abahm pirmahm reisehm, kad tas notizis, bet pee atkal darischanas no diwideßmit pezzi rubleem f., kurns pahrdewejam pehz teem schihs kontraktes 14. punkte efoſcheem notikumeem brihw likt veedſift.

Pehz wißpahrigem likumeem ißkatram ja-atbild par farweem darbeem. Bet pehz mineta kontrakte noſazijuma fainmekeem buhtu ari ja-atbild preeksch zitu darbeem un noſeegru-meem. Un bes litumiga ſoda winam buhtu wehl jazeesch ihpaſchhs privat-fods, Semites muſchhas ihpaſchneekam par labu.

Kontrakta § 17 ſkan ſchahdi:

„Dee us ta pahrdota ſemes gabala ahrpus mahju fehtas un dahrsa ſtahwoſchee koli netop lihds pahrdoti, bet paleek pahrdeweja ihpaſchums, kas tos wehlaki lihds Jurgeem 1889 drihſt nozirſt un noweſt.“

Echo kontrakta noſazijumu iſpildot, muſchhas ihpaſchneeks jaw noſlizingajis vahrimahjas no wiſeem koleem. Bitahm tahda paſcha liſta gaidama. Newens fainmekeem ari ne-ufdroſchinajahs tahdu koſinu dehſtit, bihdamees, ka nepaleek par upuri muſchhas fandim. Ta muhſu mahjas paleek bei iſkareem kolu jaukumeem. (B.)

Peterburga. „Nowosti“ ſino, ka ſchinis deenās us Maſlawu pahruhtifchot 55,000 ſudraba rubli gabalū, ko iſdalit apalſch-kareiweem, tas pa kroneschanas laiku uſtrufes Maſlawā.

Ap Peterburgu 25. aprīla wakara bija bahrgs pehrkona negaiſ ar kruſu. Križa krita reti redsamā leelumā; jo daschi bija gandrihs wiſtas olas leelumā nokritiſchi ledus gabali redſami, zaur ko dauds logu ruhtes iſdaufija. Laiks pastahw wehſs, wehjainſch, wairak ar ſeemela wehju. Seemas fehja, paldees Deewam, ſata, tīkai reti kahdā weetā iſtehrejuſees. Leeldeenas ſwehtlus mehſ, Peterburdeſſchi, pawadijam preezigi, gan butſchodamees, gan paſeereſdamees, gan ſchuhpobamees, gan pa teatream ſchahdas, tahdas lugas ſkatidamees.

Tagad latra uſtizama pawalſtneeka ſeda preezaſahs us drihſumā gaidameem, mihtots ſemes Tehwa kroneschanas ſwehtkeem.

J. Purmais.

Wiſaugſtaki opſtiprinatais kroneschanas ſeremonials ir tagad „Wald. Wehſtneſi“ no-druſats. Žeremonials notiks pehz ſchahdas fahrtibas: Noſazitā deenā, pehz dotas ſiņmes, prozeſija eefahſees no Petera pils: Keiſars ar leelknaſeem jahſchus, Keiſareene ar leelknaſeem ſelta karites; gar zeka abahm malahm ſaldatu rinda. Prozeſijs turojotees, garidsneeki iſnahk if baſnuzahm. Pee pilſehtas robeschus, prozeſijs ſagaiba Maſlawas generalgubernators; pee wezeem triunfa wahrteem — pilſehtas galwa, domneeki, amati; pee Straſni-kloſter — gubernas ſemſtibas walde; us Tweras platscha — Maſlawas gubernas muſchneeziba; pee Woſkrefenſijas wahrteem — Maſlawas gubernators. Schē Keiſars un leelknasi no lahpī no ſirgeem un Keiſareene un leelknases atſtabj karites, un iſdara deewkalpoſchannu pee Iwerijas Deewmahtes bilden. Tad Keiſars pa kreislo un Keiſareene pa labo wahrtu puſi dodahs us Krasno-plazi, pee

Spaſa wahrteem. Pehz Maſlawas komandaanta peenemſchanas pee wahrteem ſtarp Iwan-Welku un Archangela katedrali, Keiſaru Majestetes un Augſtibas eet us Uſpenijas katedrali, kur pee durwin teek apſwei-zinati no garidsneezibas ſinoda. Katedrale ee-ejot, atſlan 85 leelgabalu ſchahweeni. No Uſpenijas katedrales Keiſari Majestetes un wiſi pawadoni eet Archangela katedrale, Deewu luhgt pee preekſchahjeju ſapeem. No tureenes eet Blagomeſtchenijas katedrale un beidsot us Krasnoje Kritzo (Sarkano ripu), kur wirſmarschals Majestetehm pa-ſneids fahl-un-maiſi. Pee ee-eſchanas Kreml — atſlan 101 apſweizinaſchanas ſchahweens. Wiſi deenu baſnizās ſwanu-ſchana. Pilſehtas, iſnemot Kreml, illumineta. — Pehdejās trijās deenās pirms kroneschanas, heroldi (iſſauzeji) klaji paſludina tau-dim gaidamo kroneschanu. To wini iſdara us noteikteem pilſehtas platscheem noſadi-dami un drukatōs ekſemplārōs iſdalidami Keiſara wehſtijumu, pee kam trumetaji puhtsch walſtshimnu. Ahrſemju ſuhtneem kroneschanas deena tīks paſludinata zaur zeremonij-meiftareem. Kroneschanas deenā ſwehtwa-karā wiſās baſnizās buhs wakara deewkalpoſchana. Majestetes un Augſtibas nemſ dalibū Spaſa baſnizā. — Regalijas if oruſcheinajas paſatas (eeročhu pils) ſwehtwa-karā tīks noneſtas trona ſahle.

Kroneschanas deenā, plſt. 7 rihtā, 21 leelgabalu ſchahweens un ſwanischana Uſpenijas katedrale; ap plſt. 8½ ahrſemju ſuhtneezibu lozelli eenem katedrale eerahdi-tahs weetas. Gar zelu no trona ſahles lihds katedralei ſaldati noſtahjahs rindās. Pehz paſludinajuma, ka deewkalpoſchana eefwanita, Dronamantineels ar Keiſara familijs lozelli-keem, ahrſemju printſcheem, pilſgalma un augſtu weefu dahmahn dodahs katedrale. Eekam Majestetes uſfahl ſawu eefchani us baſnizu, preesteris aplaifta Winu zelu ar ſwehtitu uhdenti. Kad paſludinats, ka wiſs ſagatawots, Keiſariskas Majestetes trona ſahle noſehſchahs us trona, un mi prozeſija eefahſahs: pa preekſchu kawaleergwardiſti, tad pahſchi, zeremonijmeiſteri, pagastu wezakee, Polijas pagastu wezakee, pilſehtu galwas, ſomijas deputati, ſemſtibas walbu preekſch-neeki, daschadu zitu amatu un pahrvahſchu reprezentanti, kaſaku deputazijas, muſchneeku gubernas marschali, ſenata I. departamenta wirſprokurors, generalgubernatori, ſinoda wirſprokurors, heroldi, Keiſariskahs regelijas, angſtakais marschals; pehz tam Keiſariskas Majestetes ſem baldachina, neſta no 16 ge-neraladjutanteem, kureem ziti 16 generalad-jutanti valihds. Tad nahk general-adjuſtant, pilſdahmas, augſta ſkreewu muſchneeziba, manuſturiſti, fabrikanti, kawaleergwardiſti. — Maſlawas metropolis ſanems Keiſaru Majestetes baſnizās preekſchtelpā ar rumu, Nowgorodas metropolis ſwehtihs ar kruſtu, un Keiſewas metropolis aplaiftihs ar ſwehtuhdeni. Gegahjuſchi deewnamā, Majestetes trihſ reiſes paſlaniees preekſch ſunga wahrteem, deewbildeſ ſkuhpſtihſ un tad noſehdifees us zaru Michaila Feodorowitscha un Alekſeja Michailowitscha troneem. Pee tronu lajhahm tīks walſt ſregalijas noliktaſ un noſehdifees wirſmarschals, zeremonijmeiſteri un zitas personas. Aļi troneem noſtahſees kawaleergwardu regimentes kommandeeris ar pliku ſobinu un ar kaſku rokā. Uſaizinats

no Nowgorodas metropolita, Keiſars nolaſihs tiziſbas apleezibū, pehz ſam ſahlfees pate kroneschanu. — Keiſars apleek ſew purpura mehteli un uſleek galvā kroñi un tad va-nehmis ſzepteri labā rokā un walſtahboli freijā rokā, noſehſtahs us trona. Tad, tchihſ abas regalijas noſižiſ ſpilveneem, peeauz Keiſareeni, kas preekſch Keiſara noſetahs us zeleem. Keiſars nonem ſawu kroñi, peeleaf to pee Keiſareenes galwas un tad atkal uſleek ſew un tad kroñe Keiſareeni ar maſo kroñi. Kad Keiſars Keiſareene aplizis purpura mehteli un Andreja ordena kehdi, Keiſareene noſehſtahs atkal us ſawa trona, un Keiſars panem atkal ſzepteri un walſtahboli. Tad Keiſaru Majestetehm noteek „ilgas dſihibibas“ dſeedaſchana, pawadita no baſnizu ſwaneeem un 101 leelgabalu ſchahweena. Klahtesofchee apſweizina ſauz trihſkabrigu paſlanischanos. Leelknasi pa tam pakahpi us trona pakahpe-neem. Pehz liturgijas noteek ſwaidiſchana. Nowgorodas metropolits ſwaida Keiſari pee peeres, azim, nahtim, mutes, ausim, kruhts un rokahn. Pa tam ſwanischana im 101 leelgabalu ſchahweens. Pehz tam Nowgorodas metropolits ſwaida Keiſareene peeri. ſwaidiſchana noteek preekſch ſunga wahrteem. Keiſars ee-eet pa ſunga wahrteem un bauda ſwehta wakarinas tahdā fahrtā, kahdā garidsneeki to dara. Keiſareene bauda ſw. wakarinas wiſpahrigā fahrtā, — pehz ſam abas Majestetes atkal noſehſtahs us trona un tad, peenehmuschi apſweizinaju-mus, dodahs us Archangela un Blago-westſchenijas katedralem; no tureenes greeſchabs atpakat us pili. Tad ir meelaſts eekſch Granowitajas paſatas, kur Majestetes ſehb pee ſewiſchka galda. Šuhtneezibu lozelli, tapat personas, kuraſm naw paſliſchana eekſch Granowitajas paſatas, eet projam, nepagreeſdamees ar gihmi pret durwin. Garidsneeki un pimo diwu kaſu personas ſehſtahs pee malites galdeem. Šuhtneezibu lozelli, trefchahs un zetortahs kaſes personas, muſchneezibas marschafi, generati, ſligel-ad-jutanti, ſtahtſekretari un pilſgalma lawaleeri ehd teltiſ, Kremla-pils ſehltā. Pehz malites, Majestetes dodahs eekſchejās iſtabās. Pir-mās trijās deenās pehz kroneschanas — ſwanischana un illuminazija.

If Maſlawas „Balſs“ wehſta: Preeks paſinot, ka muhſu tauteetis J. Seeberga īgs, Latinu un Greeku walodu wirſkolotajs pee Niſchni - Nowgorodas gimnaſijas, uſfahjib ſwarigu darbu: wiſch pahzel Indriķa Latweeſcha kroñku if Latinu walodas Latweeſcha ſuhtneezibu walodā. Indriķa Latweeſcha rokſtu at-leekas ir wezakā un ſwarigakā Baltijas kro-nika. Ko mums wehſture ſtahſta pahz Wah-zeeschu pimo nodibinaſchanos muhſu Baltijas ſeme, to ta gandrihs weenigi ſmei if Indriķa Latweeſcha wezahs gadugrahmatas, kas ſatura deesgan plaschas ſinas par daſchadeem notikumeem Baltijā no 1184. lihds 1227. gadam. — Ja mi Latweeſchu tauta, arween jo tahtaki us preekſchu zensdamahs, ſawu tautas garu ſtipriņadama un iſkopdama, ſahk jo deenās jo wairak prasit pehz tam, kas ta bijusi, ſahk prasit pehz ſawas wehſtures, ſawas ſenatnes, — tad tai zeeſchi ween ja-eewehero ar Indriķa Latweeſcha kro-nika . . . Tadehſ iapreezaſahs, ka labš Latinu walodas pratejs un kreetnis tauteetis grib preekſch Latweeſchu darbiga prahta pahrtul-koſt ſcho ſwarigo wezlaiku wehſtures rokſtu

teesham if tahs walodas, furâ to farakstijis
pats kromists — Indrikis Latweetis.

Kischinewa. Baribas truhkums fasneedjis nepeedsihwotu augstumu. Nahds korespondents raksta awisei "Nowosti," ka wina azu preefshā nosprahdfis firgs un drihs pehz tam ari wehrfis. Diwi nedelas lihstot no weetas, ta ka launo zelu deht neko newarot peewest, zaure fo iżzehluſehs leela dahrdfiba. Puds feena mafšajot 120 kap., 1 pahris wistu 250 kap., 10 olas 35 kap. Dſihwoklu zenas loti augstas, jo waialk mana dſihwoklu truhkumu preefsh nabadsigajeem eedsihwotajeem. Lauti gan jaw usarti, het pastahwigais leetus kawejot aſehſchanu. Seemas fejja ejot laba.

Permas gubernā, Escherdinās aprinkelī kahds
stiegu saglis semneekem bij nahžis rokā un
wini nehmahs to nosodit tuhlin us weetas.
Wini saglam aissehja azis, fasehja kahjas
un tad ißkaldroja, ta nu nonesishot us tu-
wejahs upes tiltu un metishot par trelineem
pahri. Gabalini panesufchi, semneeki pagehla
sagli wiſahm luhgschanahm par ſpihti us
augſchu un tad lehni laida us ſemi, ta ka-
tas wehl ſpehja peekertees ar rokahm pee-
lahda itaba. Nu ſemneeki aifgahja un at-
ſtahja noſeedſneku ta karajotees. Nahwess
bailes wihrs ilgu laiku stabu tureja apkamptu,
nebuht newaredans domat rahptees us aug-
ſchu un warbuht wehl iſglahbtees, tadeht ka-
kahjas bij fafeetas. Beidsot tam jaw ſpehki

fahla fust, kad winam tak isdewahs pawilkt azu aiffehjumu nost, ta ka wareja skatitees waj tahtu wehl atrodahs no uhdens. Ar bailehm un breefmahm tas azis greesa us semi un eeraudfija ne taht apalsch kahjahn — fausu semi. Semneeki winu bij none-fuschi tikai pee faufas bedres, tukas malâ jaw eepreelch stabii paslihipi bij eerakuschi un ta winam tikai negantas bailes bij fataisijuschi, nemas negribedami to pateesi nogalinat.

Warschawa. „Now, Wrem.“ raksta: Preuh-fija, muhsu kainiineene, neluhkojot us to, ta nelawejahs Polu walsti sapirktees wifas ifschlehrdig Polu muischneeku muischias, zen-ischahs sawas rokâs sadabut wifus fehltus (pa Bsuras upi wifit fehlti, iñnemot weenu, jau Bruhschu rokâs), taisahs zelt Wahzu skolu Sosnowizds (kur mumis pirmas klases tamoshna), dauds aprinku pilsehtas sapirkahs namus (Tepokas pilsehtâ puise namu jau Bruhschu!) — wina bes tam tur spekulè, ar ko ween eespehj. Isgus laikus jaw tureenes eedsihwotajeem apgahda akmenogles (lai gan tahdu tur ne masak, ta Bruhfija), un tagad jaw tuwejos dselsszelus sahluje apgahdat wagoneem.

Ahremon's Finas.

Politikas pahrsfaks. Wahzijā tika isrihkota weselibas kopschanas leetu isskahde, kas preelsch kahda laika Berline tika atlaha, bet atklaahschanas svehtku swineschana notiluse tilai tagad, tapehz ka krons prinjis, kas pats gribejis atlaha isskahdi, tilai tagad pahrbrauzis no Italijs. Kronaprinjis tad ari bij eeradees us atklaahschanas svehtkeem, kur tas tika sanemis no Berlines pilsehtas waldbas wihireem. Alpweizinaschanas runu turejis isskahdes komitejas preelschneeks, bijuschais finanzministris Hobrechts. No tagadejeem augstakeem waldbas wihireem un ziteem augstmaneem neweens nebijis klah. Kronaprinjis pehz eeraduma, bija pawadits no kahdeem wirsneefkeemi.

Kahda zita isskahde, proti starptautiska svejas isskahde, tika atklahta Londonē no Weles printscha (Anglu trona mantineeka). Atklahtschana bija kļābt Weles printscha laulata draudene, wiši tehnischķe printschi, ministri, īweschee subtni un leela publīka. Weles prinžis atklahtschanas runā issfazija noscēhlojumi, ka pate tehnīcēneenā zaur newefeliba bijuse aistureta un tadeikt pate newarejusē isskahdi atklaht.

Par Angliju runajot ori lahd^s wahrd^s
jasaka par Fenilsa dahrfa slepkawu nosodi-
schani. Kä sinams, tad mineta noseedsneefu
noteesachana eesahkuhehs Dublinā. Notee-
fatee tapat pehz rindas teek foditi, kā wini
tikuschi teefati. Piermais, kas pehz teefas
spreeduma tika pakahrt^s, bija Bredi. Go-
dischana noteek zeetuma pagalmā, pee lam
zeetumam wišaplahrt nostahditi saldatu pulki,
lai kauschu bari nemehginatu eelaustees un
trauzet soda darbu. Waj wiſi us nahwi
noteefatee teescham tiks nosoditi, tas wehl
naw sinams. Tee, kas ar paſchu rokahn
isdaripuschi slepkawibū pee lorda Kawendischa
un Borka, kā saprotams, netiks apschehloti,
bet no teem ziteem slepkawas palihgeem un
weizinatajeem, warbuht teem, kas paſchi at-
simisches par wainigeem un istekuschi taif-
nibu, nahmes soda tiks nahragroſts zitā strabna

Staleeschu awises sano. ta posiziia eset at-

llabjuſe kahdu fozialisti faſwehreſchanos, kaſ gribot ſahlt ſtrahdat pehz ihru preelfchih- mes ar dinamita uſbruezeeneem. Saſwehretē eſot noðomajuschi dinamita attentatus ifrih- kota ihpaſchds ſwehtku atgadijuſm̄s, lai wa- retu ſtiprakli iſtrauzeti laudis. Dauds zilwetu, kaſ eſot peedalijuſchees pee faſwehreſchanahs, eſot apzeetinati. Naw jabrihnahs, ka Ita- leefchu fozialisti nahtuschi uſ tahdu attentatu domahm, jo winu partiija Italijā ne-atrod pee tautas peekrifcham, un godigā zilnīnā, kaſ Italijā wiſahm partiijahm atlauts, wini neka newar paňahkt. Ais duſmahm par tau- tas atrauſchanos, Italeefchu fozialisti laifam gribenjuſchi kertees pee mineteem noſeedſigeem lihdſelkeem, ar kureem tee gan neka newar paňahkt preelfch fawas partijs, bet zaur kureem tatschu winu preteneeki teek iſtrauzeti. Bet par laimi polizija eſot ſakehruſe wiſus faſwehretos un tee, kaſ nefsakerti, eſot ſteig- ſchus aiffbehauſchi iſ Italijas vrojan.

Pahwesta brahla dehlam, Kamillo Peletschi, drilsumā buhs lāhsas, un uſ schihm lāhsahm wiſch dabuſchot no pahwesta firſta jeb printscha noſaukumu (titulu). Teſiba, dahuwat daſchadus titulus, peederejuſe pahwestam no wezeem laifeem. Wezakds laikds pahwesti peefawinajahs ari teſibu, dahuwat leisara un lehnina titulus, bet jaunakds laikds ar pahwesta fwara un ſpehla kriſhanu tahda teſiba ſuduſe. Turpreti neweens pahwestam naw leedsis, dahuwat firſta un ſemakus titulus. Tas pa datai iſſlaidrojahs jaw zaur to, ka pahwests agraki ari bija laizigs waldeneets, jo wiſam ſenak peedereja Widus-Italija jeb ta ſaulta Baſnizas-Walſts, kuru tas paſau-deijs wiſiauakds laikds.

Par otru Suezas kanala preekschlikum Egypes waldiba likuse spreest ihpaschai komisjai. Kä sinams, tad tagadejs Suezas kanalis tika israakts no Franzuschu inscheneera Lesepsja un kanala waldbas preekschneeks ir Leseps. Alzijn beedribai, kas preeksch kanala rafschanas dewuße naudu, ari daliba pee kanala waldbanas. Schihs beedribas alzijas schim brihscham gan pa leelakai datai atronahs Anglu rokäs, tomehr pehz kanala atlauschanas nofazijumieem Leseps paleek angstakais kanala pahrwaldneeks un schai pahrwaldibai ir Franzuschu daba. Anglija, kas jaw sagrahuje wisu Egipti sawäs rokäs, wehlahs eeguhi ari Suezas kanalu un käd wina newar pahrgrofit tagadejä kanala nofazijumus bes atlahtas warmahzibas, tad Anglija sahluje domat us otra kanala rafschani. Schis preekschlikums atrod Anglijan peekrischam, bet no Franzuschu pufes tam runa preti, tapehz ka Egypes waldiba, atkaut Lesepsjami ralt kanalu, efot apsolijufehs, neweenam nedot atkaijas, rakt otru kanalu. Egypes waldiba nu bija eezehluse komisjii, kas lai ismekletu un apspreestu, waj Leopolds un wina beedriba pateesi dabuijuje tahdu monopolu (weenigo teefibu). Schi komisjia ijs spreeduse, ka Suezas kanala beedriba pateesi dabuijuje tahdu monopolu, bet ka schi monopolu warot tilai valitt spehka, käd kanalis spehjot ispildit wihas lugneezibas wajadsehs. Zif drihs lugneeziba til tahdu auguße, ka ar weenu Suezas kanalu nepeeteet, tad eet pee otru kanala rafschanas. Tomehr Anglu waldbiba, us tahdu spreediumu dibinadamahs, wehl newarehs eet pee otru kanala rafschanas, bet winai wiispirms wajadsehs panahkt zitu leelmashti meenbrahtibu in Suezas kanala ref-

schana ir leeta, pee kuras wisahm leelvalstii ir dalaas. Ja Angli noopeetni gribehs kertees pee scha darba, tad zitas walstis tam nebuhs preti, jo wispaahrigai lugneezibai tikai war atlehtees labumi, kad weena kanala weetä ir diwi. Bet waj otrs kanals atmietihs labu eenahkumu, par to daschi wehl schaubahs. Lefeps preelsch tagadeja kanala jaw isredsejis wiislabalo weetu un otris kanalis buhtu ne tikai gruhtaki rokams, bet ari dauds gareks.

Draudfsiba, kas wina tahda ir, kas naw.

Mu, kas tad wina tahda ir, ta draudfsiba? ko domajeet puisch, meitas, mahtes? — tehvi ne. — Luhk, ka juhs newareet paszit, kas ir draudfsiba! — Mu, labi, labi! tad ejat ween pee saweem darbeem: kam schuwekkis — pee schuwekkis, kam adellis — pee adekkis, un ja jums puisccheem tagad naw ihpascha darba, tad atsehstatees, zits us muhrikscha, zits us benkischa, faleezeet kabjas kruiss un klauseetees. — Un nu tik par draudfsibu; — bet te eenahl Jäsite raudadama. — Kas tew, behrns, kait, ka raudi? Muhfu gowis boda Peetera mahtes raibo! wina teiz. — Lai mu lai, meit! gan jaw salabosees; mums tagad naw walas eet, jarunä par draudfsibu. — Ja, ja! draudfsiba naw neela leeta; wina naw par naudu pirkama, waj paahdodama. Luhk, tadeht wina ari tik reti atrodama pa-fauls, jo wiss, kas swarigs, dahrgs, tas ari rets. Kur zilwels dñshwo weens pats, at-schikts no ziteem, tur draudfsiba naw domajama. Draudfsibu melleki tik starp wairafeem. Wini andsina un kopi firdi, ne preelsch fewis, bet preelsch otra; bet tad ari sagaida no otra tahdas paschas preti. Schahs ir diwas leesminas, kam jasaranijahs par weenu paschu leesmu; ir diwas weenadas swanu skanas, kam jasakaujejahs par weenu. Kur diwu firdis schahdas leesminas weena ar otru weenojahs, kur schahdas swanu skanas weena ar otru kopä skan bes disonanzehm, tur melle draudfsibas, tur tu to atradij, un nufauz tos, kam tahdas firdis, par draugeem sawä starpä. Pallaujees, ka wini runä! ka weens otram saka pateefibl taisni azis, ka weens otra kluhdas pahrlabo, un ihsis atkal par launu nenem, bet saka wehl paldees, paldees! Un ja tu wari wini firdi eelijst un nofaujitees, ko tas saka, tad tu tue ziti neko nedfirdeji, ka ween to paschu, ko wina mite runä. Luhk, tahda ir draudfsiba; luhk, tahdi ir draugi! Un waj tu dsfirdeji, ka wini ees weens otru kluhdas kaudis ifskleeg, jeb ari weens otru slawet ar platu muti fauschu pulsä? Ne, to tu ari nedfirdeji. Un waj tu esf dsfirdeji, ka wini weens otram kodina: bet nestahsti ween ziteem, ko runajahm! ari ne. — Kadeht gan daschs labs nopuschahs no firds dibena par kahdu, kas dñshwo tahtu sweschumä, kas tak naw winam ne tehwä, ne brahls, nedf radineeks? Kadeht birst karstas asaras us nomiruchä kapa, kas tak ne tehwa, ne brahla, ne kahda zita radineeka asaras? Kadeht leelsais kreewu zars Peteris Pirmais raudadams schehlojahs aij Franzschu Lefortu, kad tas bij miris, un issauzahs: „Mu man naw wairs neweena drauga!“ — Es faku, kadeht tas ta? Tadeht ween, ka taks leesmas, preelsch krahm draanga firdi ari tahdas pat deg, un bes krahm nelahda draudfsiba naw domajama, ir

isdsifusches, jeb pardauds tahtu, ka newar saweeneotees, un ka leegahs swanu skanas wairs neskan, ar krahm tak firdim jasa-weenojahs, lai pasauls buhtu draudfsiba. Naw jaw aplam, ka ziti teiz: draugi esot ar fawadu saiti (proti ar draudfsibas) faveeti — sinams abi ar weenu paschu. — Ja, ihsta draudfsiba naw neela leeta! faku wehl reis: Ko darija Nomas Besars? waj winsch no-rahwa draudfsibas saiti no fewis nost, kad redseja, ka wina tik firsnigi mihiotais draugs Brutus bij atrahwees no otra gala vala un winam ar dunzi usbruka? Ne, winsch tu-reja draudfsibas saiti no sawas puses svehtu, issauzahs: Brutus, mans dehls, waj tu ari gribi manu nahwi? un mira. — Luhk, tahda ir ihsta draudfsiba!

Un nu, puisch, meitas, mahtes — tehvi ween ne, jums draudfsiba ir weenaldsigaka nelä teem ziteem — meteet darbus pee malas! Waj pasinat ari draudfsibu? — Albildeet, ka ne, warbuht tad buhs pareisak atbildets. nelä kad fazifeet ja. — Ko teiza pirmitt Jäsite? waj neteiza, ka muhfu gowis badot Peetera mahtes raibo? — Nuka! — Par ko gan winas nebadijahs paschas sawä starpä; kas dehls tad ihsti Peetera mahtes raibo? Juhs teikfeet: „par to, ka ta ir swescha, wakar pat tik atwesta. Redseet, ka ari lopineem sawa draudfsiba un ari saws eenails. To-mehr juhs newareet wis galwot, waj ta, kas tagad otrai tik draudfsigi kahlu laisa, nahloschajä azumirkis winas neyagruhdihs ar ragu. Tu, maht, ari newari wis galwot, waj ta filta plahzena karascha, ar ko wini mahte tewi festideen apdahwinaja, bij no draudfsibas dota. Warbuht, ka wina gaida no tewis diwu atpafak, un ja nedosi, gan tad pehz isdsfirdeji, ko wina par tewi dseedahs. Waj kaimini mahte nebij tew tas labakais zilwels pa-fauls? Rahdijat weena otrai siwenus, audeklus, dsijas, — wisu, wisu, un ka tagad stahw? Tu, lindraki nometus, dsfirdeji go-wis pa diwreis deenä; zaureem deenvideem, kad kaimini mahte paswehtija pusdeenas laizimi, tu lehkaji pa kahpostu dobehm tahr-pus kaudama. Etsche! winas kahpostineem ribas ween palika un tu paliki par ragamu. Gepräsi winai, fak, kadeht tu manis par ragamu fauz, tad tu gan pabrihnees, kahdu laipnu feju wina tew rahdihs un attaisno-sees ta, ka tew paschau wehl schehl paliks par apwainojumu. Un ja ta ne, tad tu tuhslit dabu redset, kahda kaimini mahtei kreifa puze. Luhk, kahda juhsu draudfsiba! — Ne, ta naw draudfsiba; ta ir drishak klandiba, kas apsegta ar draudfsibas deki, bet ar noplischufchu. Tadeht nerunasm wairs par to neweena wahr-dina. Man ir weetas pasihstamas, kur war draudfsiba mahjot un ari warbuht mahjo. Tik ja-eeprafa schihm tramigajahm spulg-aztinhahm, kas daschreis pa kahdeem aztinahm ween spirdsina un klujhahm runä, bet stipri smehjahs — ja-eeprafa tik schahm, gan tad winas tew stahstih, kur ir mellejama ihsta draudfsiba un — waj atrodama, to es teifschu. Meitas, schuwekli pee malas! aiprandeet adatas aif kamsolu wihles un kluhfatees, bet ari peepalihdseet man stahstit! — Saki, Annin, waj tawa draudfsiba ar Lapinas Lihsi gan ir tik leela, ka tu pati daschbrihd ap-galwo? Teeptees gan neteepfchos, bet tizet ari netizeschu. Bet, par ko tad tu wina, kad ta weendeen' bij atnahkust pee tewis pehz behrnu swahrzinu schnites — eedewi krel-

linu schnites, un kad ta bij aifgahjusi, tad teizi: „Es newaru wis wifai pataulei sawas finaschanas rahdit; lam negahja pati flosa!“ Un tu, Marin, ko domä par sawu mihioko draudseni, Bodneku Trihniti un par sawu flosa olsu? Tahlak, Trihnite, — kad ta otreo leeldeenu bij pee tewis — mihiogi nomuteji, tik mihiogi, es faku, ka pat ne wehsminas ta newaretu, kuras tak dsejneeli par gauschi la bahm fkuhpstajahm eeslawe — nomuteji ja, un eedewi wehl wina sawu flosa olsu. Tik tahl wiss buhtu labi, bet ko tu teizi, kad wina aifgahja un kad tawa ola faplihha? Tu teizi: lam man wajadseja sawu flosa olsu tai atdot! paschau, nabadsen ne-weens nebij.“ — Newar jaw leegt, draudseni jums ir tiku tikahm, un kur draudse-nes ir, tur ari draudfsiba; tas tak zitadi newar buht. Tew pat, Leenit, pa preezahm un waj newari buht lepna, ka taws draudfsibas uguntinsch naw ween masa leesmina, bet wesels fahrtas? Waj tew naw goda pahr pahrehm, kad wifas preezas nahf pee tewis padoma prasit, kur tad arween ta, kas pehdiga paleek pee tewis, ir tew ta wismihiaka, jo pee katas, kas eepreelschau aiseet, tew ir kas ko eewehrot un zitahm pastahstit, un ta tad wifas teek kritisetas, tik pehdiga ween ne, lai nu ta buhtu: schoreis Maja, otrå reisä Dahrta un zitâ reisä atkal zita kahda; ihji fakot, pehdiga paleek sveiki no kritisas. — Un taks wehstules, ja wehstules, ko nu par tahm! Pametism weenu aji us tahm ari. Af, kas tur isschkehrdig strahdats ar salde-neem wahrdeem, tihri firds aptekahs, bet luhpas, taks nelihp wis kopä, ta ka pee kahda zita saldenuma baudischanas. Tik weenu weenigu reisu man laimejahs weenu weh-stuli nokert, kad to paschu reis kahds en-geleitis pa gaisu nesa; laikam bij alkais Amors, waj zitadi es winas dabutu sawds nagds? — Bet netizu, waj schi jaw bij par wifem ta saldenala un fmarzchigaka un raibala ar tintes plekeem, svezes taukeem un bildehm. Wina bij rafstta no kahdas „muh-schigi mihiledamahs“ sawai „firdmihlai draudseni.“ Negribu jaw wisu fikumu isskli-gat, kas scha wehstule bij rafstti; tik to gan peemineschu, ka muh-schigi mihiledama apfweizinaja sawu firdsmihlo draudseni ar 100 un 1000 dauds labahm deenahm un darija zaure schi finamu, ka wina jaw tagad esot 4 bruhtgani; bet ka nu newarot faprast, pee kura eet un kura atstaht, jo wisi esot labi isglihoti puikas un gehrbjotees pehz Wahzu glihtibas. Tikai weenam gan esot drusku leinas kabjas, otram mati warejuschi buht drusku tumschaki, treschajam esot par dauds atreesens deguns, zetortais esot ar pahrplichfahm bikfahm un ar isdfihscheem pirksteem; bet wisi schi jaw esot wina „no mihiestibas runajuschi“ un wina ari tagad esot ar behrnischigui mihiestibu pret scheem jaunkungeem ta eesildita un peepildita, ka wahrdu peetrubhstot preelsch runaschanas. Beidsot wina „palika tai zeribä,“ ka firds-mihla draudseni nahfshot pee winas (muh-schigi mihiledamahs) pazeemotees, gan tad schi wina isskahstichot galu no gala. — Tagad, meitas, wareet fasist plauftas un issault: ja, teescham! muhfu starpä war atrast draudfsibu, mehs wina kopjam, un es atkal turpinaschhu: ja, gan! juhs wina kopjeet muts un wehstules, bet — deemischehl — firdi ne! — Lai jaw lai! faulkum wina ir tadeht par

draudsibū, ja til ziti ween ar to buhs meerā. Es domajū, meerā buhs gan; mehs tak wiſam tāhdī paschi krihtami zilweki, un krauklis krauklam jaw azu nelnahps ahrā. Tadeht runajim ween droſchi tahtak par draudsibū. Ko domajeet, meitas, waj schahdai draudsibai ari ir sawas leefmas, kas sawee-nojahs par weenu paschu; waj winai ari ir swanu flanas, kas kopā skandinatas, isdod mihlis, patihkamus akordus? — Kā nu ne, ir jaw ir! gluschi tahdas, kā leefmas, kas no fauſu egles schagaru tchupas iszehahs, tad tur peeleek ugumi llaht; aif to winas ari til drīhs isdseest. Un tee swanini — ihpaschi tew, Leenit, ar sawahm pēezahm draudsenehm — tā flan, ka — ja eſeet eeklauſiſches — muſchias gowju pulka swahrguli viſi kopā. Un heidsot tahs faires. Schahs ir usmauzamas (newis apfeenamas) un no-mauzamas, tad waixs naw wajadſigs. Spaina faiſchki tak paſihſteet? — nu, gluschi tahdas, kā tas. Ja kahds par peem. ſazitu: „tahm meitinahm ar draudsibas faite nepaſtahweja ilgi,” tad tāhdam es pretotos ar wiſeem ſpehleem. Wini draudsibas faite paſtahw tāpat! bet ir waj nu fehtmali nosweesto, waj kur pakahrta un tad buhs wajadſigs, uſmauks kafkā un draudsiba buhs kā bijusi. — Ja nu kahds noſtahtos jums preeſchā un uſ jums teiftu: „meitas, ja tāhda ween juhsu draudsiba, tad ta nemas draudsiba naw!” waj tad juhs waretu winam droſchi preti zirest: „Tu melo!”?

Un nu puſchi! tagad ir juhsu kahrta, pahr-ruat par draudsibū. Nosklumis, bet ar zeribū greschos tagad pee jums, jo zereju pee jums to atrast, ko pee meitahm par weli melleju. — Naw jadomā, ka draudsiba, — lai gan wina naw maſa leeta — jaw tadeht ta leelaka, ſwarigaka leeta paſaule. Ir leetas, kas wehl daudſ, — neſinu, waj nu leelaka ir, waj naw — bet ſtiprakas, ka draudsiba. Schim brihſham man til weena ir prahtā, kas daschreis nomahz draudsibū, kā leela kahrſchu roſe ſiklas klingerites, un ja ari gadahs, ka wehſch nolaufsch ſcho leelo kahrſchu roſi, tomehr klingerites wairs ne-afſet, un ja ari afſet, tad tahs til ir kroplites, niſkulites. Schi leela kahrſchu roſe, — juhs winas fauſeet par miheſtibū — ir ne dascham draugu pahram draudsibas klingerites apſlodſiſiſi, un tad tahs nu niſkſt un wahrgiſt, tad wehl tam paleekam uſkriht ſapu utiſ un ſpradſchi, kas nu pa mirejahn klingeritehm barodamees, paſchi ſawā ſtarpa koſchahs un plebſchahs, kamehr pehdigi kahds ragu lops, garam ejot, ſanem kahrſchu roſi ſawas muhlaſ un to noſplauſ, jeb ari gadahs wehjam to nolauf, un nu ir wiſs pagalam — miheſtibā, draudsiba, ir pat eenaids — wiſs, wiſs un ta weeta paleek tulſcha, — poſtoscha. Leekahs, ka ari jums, puſchi, ir ſawas draudsibas faires. Uſmauzamas winas naw, bet ar maſgeem, waj nu ar atwilze-neem groſcha maſgeem, waj ar weegli iſſehuſkſcheem zuhku maſgeem, bet ne ar plakano ſugineeku maſgu ſtiprinata. Ja tawa draudsibas faite Janzi, buhtu ar ſtipru maſgu ſeeta, waj tad tu lamatu ſawu labalo draugu Preedites Jezhi laufchu pulka par to, ka wiſch tew fluſi auſi eetſchulſteja: „Eſi til laba, atdod man tagad tos 5 rubliſ, ko wiſreis no manis aijnehmī, tad ſtukku ſpehlejot bij beete eekritiſ.” — Waj tu gan winu til neschehligi lamatu, ja tawa drau-

dsibas faite buhtu ar ſtipro ſugineeku maſgu ſeeta? Un waj tu Anduli, — tagad tu fauſees par Andreas' u, kamehr eſi pee meldeſtra par puſti — waj tu gan ſazitu ar brihnum zeenigu, leelkundſiſku gihmi uſ ſawa mihtala drauga (pehrn tu wini tā ſanzi): „Eh, tu, jaunais zilweks, nahz, paturi man ſirgu, kamehr es ifdseru glahſi alus!” un no kroga iſnahzis, eefpeſtu winam — kā kahds augſts ſchelſigs kungs — 15 kapeiku ſaujā un teiftu: „ſchē tew dſerama nauda par ſirga paturejumu!”? — Es ſaku, waj tew buhtu eefpehjams, tāhdu beſtaunigī ſeenigu gihmi ſawam draugam rahdit, ja tawas draudsibas faires maſgi nebuhtu iſſehluſchi? — Un tomehr, ja kahds gribetu wiſu ſcho no meldeſtra „Andreas'a” nemit par eemeſlu un fazit, ka Andulis un wina pehrnajais draugs ir tagad eenaidneeki ſawā ſtarpa, tad winam daschs laba — ihpaschi ja Andulis pats to dſirdetu — eemeſtu wehl par luhpahm; bet atkal, ja kahds gribetu apgalwot, ka wini ir drangi, tad tāhdu turetu par ſeetas nepaſineju ſatres zilwezinsch, kas ween mahl druſku domat. Teez nu gudris!

Bet ko tad nu galu galā lai ſakam par Lihſites un Alminas un Marinas un Jehtſcha un Andula u. z. draudsibū? — Nela! Un tadeht nela? — Tadeht, ka pee wineem draudsibas nemas ne-atradahm, — ne-atradahm, kaut gan mellejahm. Tadeht ſopeet draudsibū! bet tilai ar teem, kas ir juhsu draudsibas ſeenigu un kuru draudsibas ſeenigu juhs eſet. Ne-iſkrateet wiſ ſawas ſirds preeſch ik ſakra laipni ſmaidoſcha gihi-miſcha, preeſch ſakra, kas mahl ſilti juhsu roku ſpeſt un draugu wahrdus juhsu aufiſ ſkandinat! Ja tā darifeet, tad draudsibū ſopfeet, ne mehles galā, bet daudſ, daudſ diſlaki: proti ſidi, winas iſtſenajā weetā.

D. Atis.

Schis tas par juhrnezzibas leetahm.

Schinī paſafarā, ka Leepina k. man rafſta, Kurſemes juhrnezzibas ſtarp Engureem un Dundagu top buhweti 10 lugi preeſch tahtbraukſchanahm un 10 peekraſtu lugi. Widſemē buhwē 4—5 it ſeelas ſugus; waſarā taps westi loti no Sahmu ſalas uſ Alnaſcheem preeſch ſugu buhwes.

Uſ Ob-uyes Sibirijs strahda Latweeſchu juhrneekli Kurſeins, Duhdinsch, Seetinſons, nemdamī dalibū pee loti bagatas ſwejas Taſowas juhras lihkuſa, kur Taſas upe eetek Ob-uyes juhras lihkuſa. Tur teem iſdeweess ſchinī paſafarā uſbuhwet lugi waj leellaiwu, kas pilnigi der preeſch ſwejas juhrā. Lai ſam pelnu iſnahls bagatiga. Bits Latweeſchu juhrneekli, kapteins Weide, brauz tagad no Sibirijs ſaur Rigu uſ ſweeriju, tur ſanemt twaikoni un aifwest to uſ Jeniſejas upi, deht braukſchanahm uſ uyes grihwas lihds Jeniſejas pilſehtai. Schis twaikoni ihpaschi preeſch tam buhwets, jo wiſch ſehdehs tilai 5 pehdas uhdeni. — Man leekahs, ka wehl daudſ darbigu Latweeſchu juhrneeku warehs atrast bagatu pelnu Sibirijs juhras un upes, kur labu juhrneeku wehl pawiſam truhkſt un Latweeſchu pilnigi war dabut wiſs-roku. Tilai aiftit uſ tureeni retam naheſſes weegli. Latweeſchu juhrneekli tomehr warehs eepelnit un uſturet labu ſlawu ſtarpa wiſas paſaules juhrneekem, kamehr tee uſturehs labus ſlikumus, nepaſofees dſerſchanai un ziteem ſeileem netlikumeem. Tagad awiſes

fino, ka pat Anglija 24,000 matroſchu peedalijschees pee beedribahm, kas pawiham atmet dſerſchanu — war redſet, ka tee ſahk atſicht ſawus netlikumus.

Muhſu Baltija ar preeſku redſam, ka ſugu buhwē wairak un wairak iſplatahs un attiſtahs. Ari loti jaſreezajahs par to, ka daschi muſchneeki paſihds Latweeſcheem, ſugus ee-mantot. Tā Kurſeme Puhres un Lub-Eſeres baroni dod lokus preeſch ſugu buhwes uſ pagaidu; Puhres kungs peedalahs ari ar naudu pee buhwes. Par tāhdu draudsigu iſtureſchanos it loti jaſreezajahs, jo Latweeſchu ſtarpa wehl nebuht newar til milſu kapitalus dabut ſopā, zil wajadſigs, lai wa-retum eemantot wehl 500 lugu. Tur mums jaluhds Kreevi, Wahzeeschi, pat ahrſemneeki, lai nahk mums Latweeſcheem paſihgā, bet ſinams, wiſwairak jazerē uſ muhſu paſchu ſpehleem.

25. april 1883. g. E. Waldemar.

Diwi padomi.

(Obpaschi eewehrojami Ridſineekem)

Pee daschahm kapſehtahm ir eetaſitas aks, kas uſ tam der, lai uſ kapu weetahm dehſtitahs puſes un ſtahduſ waretu aplaſtit. Nu nereti noteekahs, ihpaschi ſauſa laika, tad laudis pa ſwehtdeenahm eet apraudſit ſawu mihlo ſapus, la laudis iſſlahpuſchi dſer no kapſehtu akahm. Zahda dſerſchana iſ kapſehtu akahm ir loti newefeliga un dasch-reis no tam war dabut ne-iſdſeedeſtamias ſlimibas un faires.

Otrs paradigmis, kas weſelibaſ loti nedevigs, pat ſtahdiſ, ir tas, ka laudis mihſilti, til ko iſzeptu maiſi ehſt. Schahda filtas maiſes ehschana loti newefeliga un war mahgai ſazelt ne-iſahrſtejamas ſlimibas un faires.

Sihki notikumi iſ Rigaſ.

Par naſts patwerfmi laſam ſchahdas ſinas: Patwersmi apmekleja 1882. g.:
wihreſdi ſeeweetis ſopā
oktobri 1303 36 1339 personas,
nowembri 1300 34 1334 " "
dezembri 1361 44 1405 "

3964 114 4078 personas.

No tāhni bija apakſch 18 gadeem 177 wihreſchi un weena ſeeweete — personas, un pahri par 60 gadeem 60 gadeem 107 wihreſchi un 10 ſeeweetes — 117 personas.

1883. gada apmekleja
wihreſdi ſeeweetis ſopā
janvari 1330 65 1395 personas,
februari 1072 48 1120 "
marta 1015 81 1096 "

3417 194 3611 personas.

No tāhni bija apakſch 18 gadeem 159 wihreſchi un 3 ſeeweetes — 162 personas un pahri par 60 gadeem 60 wihreſchi un 6 ſeeweetes — personas.

Baurmehrā latru naſti pahrguleja oktobri 1882 pa 43 personahm, nowembri pa 44 personahm, dezembri pa 45 personahm, janvari 1883 pa 45 personahm, februari pa 40 personahm, marta pa 35 personahm jeb ſeemas mehneſchds zaurmehrā pa 42 personahm. — Gulas naudas pa 5 kap. no personas minetds 6 mehneſchds eenahza 384 rbl. 20 kap., jeb latru mehneſchds zaurmehrā 64 rbl. 3 kap.

